

Το μοναστήρι ιδρύθηκε στις αρχές του 18ου Αιώνα και σήμερα σώζεται σε άριστη κατάσταση, ο δε ναός είναι κατάγραφος από τοιχογραφίες του 1714. Εδώ ύψωσαν τη σημαία της επανάστασης του 1821 οι οπλαρχηγοί των Τζουμέρκων και των Ραδοβυζίων. Είναι η κορώνα του Βουργαρελίου στο βόρειο άκρο του και ένα απ' τα σημαντικότερα αξιοθέατα των Τζουμέρκων. Ναός και κελλιά σώζονται σε άριστη κατάσταση.

Το μοναστήρι πιθανότατα ιδρύθηκε το 1690 ή λίγο αργότερα, δηλαδή στις αρχές του 18ου αιώνα. Τα σημερινά κελλιά είναι μεταγενέστερες κατασκευές. Στα μέσα του 19ου αιώνα το μοναστήρι βρισκόταν σε μεγάλη ακμή.

Απήχηση αυτής της ευημερίας του βρίσκουμε στη φιλανθρωπική δράση του, αφού επιχορηγούσε -όπως λένε οι πηγές- με μεγάλα ποσά τα σχολεία της περιοχής και βοηθούσε πεινασμένες οικογένειες.

Ο ναός παρουσιάζει μεγάλες αρχιτεκτονικές ομοιότητες με τη Χρυσοσπηλιώτισσα των Γουριανών. Είναι μονόκλιτη θολωτή βασιλική με οκταγωνικό τρούλλο και καμαροσκέπαστο νάρθηκα. Στις πλάγιες πλευρές του έχει τρίπλευρους χορούς, ανατολικά δε καταλήγει σε επίσης τρίπλευρη κόγχη. Είναι πλακοσκέπαστος με απλή τοιχοποιία και με μόνη εξωτερική διακόσμηση μια οδοντωτή ταινία στο γείσο του τρούλλου. Για ενίσχυση της αντοχής των μακρών πλευρών του κτίστηκαν ογκώδη επικλινή αντερείσματα.

Εσωτερικά ο ναός είναι κατάγραφος από τοιχογραφίες του 1714, όπως μαρτυρεί σχετική επιγραφή γραμμένη πάνω απ' τη θύρα του κυρίως ναού που οδηγεί στο νάρθηκα. Οι συνθέσεις παρουσιάζουν τη γνωστή διάταξη σε ζώνες τόσο στον κυρίως ναό όσο και στο νάρθηκα, και έγιναν από Καλαρρυτινούς ζωγράφους. Το ξυλόγλυπτο τέμπλο είναι επίσης του 18ου αιώνα και στολίζεται με ανάγλυφες παραστάσεις πτηνών και φυτών, έχει δε και πέντε φορητές εικόνες που απ' ό,τι δείχνει η τεχνοτροπία τους πρέπει να έγιναν απ' τους ίδιους ζωγράφους που έκαναν και τις τοιχογραφίες. Από τα κειμήλια της μονής αξιολογότερο είναι μια ασημένια λειψανοθήκη του 1859 -έργο και αυτό Καλαρρυτιώτη ασημουργού- με λειψανα πολλών αγίων.

Ευχαριστώ πολύ τον Γεώργιο Κωνσταντίνου για την πολύτιμη βοήθεια που μου προσέφερε κατά την επίσκεψή μου στο Βουργαρέλι τον Ιούλιο του 2019. Ο Γεώργιος Κωνσταντίνου είναι ο γιος του Γεωργίου Κωνσταντίνου, του οποίου η οικογένεια έχει κατοικήσει στο Βουργαρέλι από τον 18ο αιώνα.